

Fotlidande: se även 01!

"Hummer" - bensvaghet.

Veinge, Hall.

VFF 132 s. 10.

V. F. F.

Husdjurens sjukdomar

Acc: 902

Skredvik, B.

But i benet: skára upp en bora runt klöven
vid första steget utanför lagisden; boren lång-
des upp på en stor och lagadshönet.

s. 135

Tinnskott: värda ångt med en myckel, rosa
gitt i av i keled.

s. 137

Klövhälta - skära mellan klövarna, tills det kom blod.

Örby, Vgl.

VFF 233 s. 2.

Förebygga klövhälta - skära ut en torva runt
klöven, låta torvan sitta på en stör under

Lekvattnet, Värml.

VFF 260 s. 9.

Ilsufjuren

N. F. F.

rec 834

Lundbyfjord

Bensjukta: fristown at-

skäras o synkängen på vator
~ 8.

V. F. F.

Husdjurens sjukdomar

Acc: 846

Sætrebyg, B.

Bensynta: skåra ut föroren vid alla benen;
förorening hängdes upp på en stor. s. 8

Svin ont i benen - Borra hål i vänster öra.

Kor " " " - Borra hål i tungan.

Hjärtum, Bhl.

VFF 1070 s. 34.

Trött i benen. Djurläkare tar en stöbbe-limme och sopar motsols runt hästen 3 ggr. under deligt spottande: tvi tvi.

Tossene, Bl.

VFF 1288 s. 15.

Husqvarna
tunnarskog (vl)

V. F. F.

Acc. 1359.

Bat, av häst, som delarit hatt.

Formel: Q'dan o. Följande

s. 6.

Husdjuren

Lekvärnet (kl)

V. F. F.

Aar 1871

Bofylles mat klövhälte

Ikar upp deras fösta språr, när de släps
pås på bete, sätt torvorna på gårds-
gårdstörar

s. 5.

För att få kreaturen syna
stryk den med en dödningabon över händen i halsen

Klövhälta - en man skar en torva runt foten och
satte på gärdesgårdsstör.

Fryksände, Värml.

VFF 1551 s. 8.

Halt ko - skära ut en torva runt foten, torvan
sattes på en stör.

Norum, Bhl.

VFF 1695 s. 38.

Ont i klövarna - bengräs, ett gräs med bruna
kolvar upptill.

Norum, Bl.

VFF 1695 s. 38.

V. F. F.

Ijusjukdomar

Acc: 1966

Lane-Ryr, 3.

Hov - el. klorhång: lägga på varm godsel
efter en ko, som var i kalv. s. 33

Ko, som mist "jorden", fick en bugga av ett
får (och omvänt). s. 33

Ont i klövarna - binda om varm kogödsel.

Frändefors, Dls.

VFF 1907 s. 10.

En gubbe botar halta kor på det sättet, att han
skär upp en torva runt den sjuka foten. Därefter
slänger han upp torvan på en gärdesgårdsstör.
Då den ruttnat, blev kon bra.

Bjurtjärn, Värml.

IFGH 763 s. 54.

Kreaturus zirkornar
Øjurljæn (XL)

J. F. G. H.

Sensstrækning:

Acc: 775 Lag på røm & salt 169.

J. F. G. H. Husdjurens yngel domar

Acc: 917

Tiveds bygden (vg)
tre öv hälfa (rämkas om man hänger
vid i Dymmen) Skära upp en gräs-
tava under den yngla fröten s. hänga upp
pi en stör. /3.

Kon klövesjuk - skära ut en grästorva runt klöven
och sätta upp den på en stör.

Lerdal, Dls.

IFGH 1011 s. 67.

Klövahätta - Skära loss en tuva motsols kring
djurets fot. Torvan upphänges på en stake med
jorden upp.

Seglora, Vgl.

IFGH 1069 s. 52.

J. F. G. H.

Acc: 1092

Husdjurens sjukdomar
Träsker (Hl)

Djuret är "skälat" d.v.s. det halbar och
slänger med ett av benen.

s. 31

J. F. G. H.

Acc: 1115

Husdjurens spredningar
Hallsjö (H)

Mot besynnerliga huvudvin: särdeles fört orskar
i maten.

Mot myggsfeber: krossad brännan i myggs
s. 68

Hälta - skära ut en torva runt djurets fot, hänga torvan med grässidan neråt på en stake.

Seglora, Vgl.

IFGH 1255 s. 26.

J. F. G. H.

Acc: 1257

Husljurens spikdomar

Tölljö (Vg)

Skéna loss en torva runt den sjuka jofen;
torvan upphänges på en stake. s. 10, 11

Villek och orsten bokemedel för kreatur.

s. 11

J. F. G. H.

Husdjurens spridningar

Acc: 1293

Treva (Vl)

~~Stikar upp gallan, om lippan bli sýke.~~ s. 48

Den halvt häst bokas på följande sätt: en "bröns" sättes på nosen på hästen, en kniv drugges i hästens lävad; en sorts smörja hälles i sätet (+ läsning).

s. 47

Vrickning - använda ett nystan av svinhår.

Gullered, Vgl.

IFGH 1356 s. 38.

J. F. G. H.

Acc: 1367

husdjurens synkdomar

Rennene, Vg.

Svulster på benen:

båtbas med en lag av römbark.

s. 61

Onda fötter - bot.

Sexdrega, Vgl.

IFGH 1425 s. 65.

Benmjukhet hos kor - slå ner en lie mellan
plankorna framför kon. Smörja henne över ryggen
med urin.

Tösse, Dls.

IFGH 2024 s. 20.

J. F. G. H.

Husdjurens synkdomar

Acc: 2027

Brunskog, U.

En synk tjuv fikas genom att torvor skäras
ut kring tjurrens fötter och sättas upp på var
två stor.

s. 70

Svullnad i foten. Smörja kring leden med ister.

Ö. Fågelvik, Värml.

IFGH 2291 s. 34-35.

Hästarna få ont i benen - gnida med saltlag
eller urin.

Stavnäs, Värml.

IFGH 2313 s. 37.

Hur man botar en ko, som fått ont i foten.

Lerum, Vgl.

IFGH 2374 s. 45.

Hårda klövar - skära ut torvan under foten, sätta
denna på en stake.

Västerlanda, Bhl.

IFGH 2585 s. 35.

J. F. G. H.

Husdjurens rjukdomar

Acc: 9670

Långared, Vg.

Kohjälta bortas - skära upp grästorvau
runt foten, hänga upp den på en gärde-
gärdstör.

s. 23

Få ont av kubben.

Ödenäs, Vgl.

I FGH 2886 s. 27.

Ängdal botade en häst, som fläckt av sig hoven.

Gunnarsnäs, Dls.

IFGH 2919 s. 2.

J. F. G. H.

Husdjurens sjukdomar

Acc: 3035

Namn. Vg.

Körsjuka - skrära loss en grästorva under klöven - sätte den på en gårdsgrindslöp. s. 25.
Gårpen gal tidigare än vanligt. tyck om
~~detta~~ eller ~~dödfall~~ - känna på hennes ben! s. 26.

"Orn" - bensjuka.

Mårdaklev, Vgl.

IFGH 3081 s. 39.

Klövhälta - skära upp torva.

Nittorp, Vgl.

IFGH 3158 s. 20.

Ont i klöven - skära en torva runt klöven - sätta
den på en stake.

Hedared, Vgl.

IFGH 3187 s. 42.

Ont i foten - skära upp jordtorva kring foten,
sätta torvan på en stör.

Skallsjö, Vgl.

IFGH 3189 s. 24.

Träätaresjukan (benont) - kalk och salt botar.

Mårdaklev, Vgl.

IFGH 3385 s. 28.

J. F. G. H.

Husdjurens rättsdomar

Acc: 3466

Segerstad, Vä.

Kälta - skräva upp en jordstora under det
riktiga tiden och placera denna på en gårds-
gårdstör -

.. 6

Hälta - jordtorvor sättas på gärdsgårdsstör.

Väse, Värml.

IFGH 3476 s. 22.

Klövhälta - hugga med en yxa runt djurets klövar.

Härna, Vgl.

IFGH 3503 s. 9.

Ont i benen - torva skäres upp, hänges på en
staver.

Horla, Vgl.

IFGH 3587 s. 25.

J. F. G. H.

Husdjurens sjukdomar

Acc: 3643

A. Wy. VI.

Den häst har värk i fötterna. En gumma uppentrar medelst en sat i en skål kvarnvid hästen
flint skämd eller ej. p. 46.

Skämd tar totar med ashen ur den gummans
skål, som skämd tar. — 46.

Hälta - hur man trollade hästen halt.

Dalby, Värml.

IFGH 3825 s. 25.

Spatt - gnida med sill-sälta.

Nor, Värml.

I_{FGH} 4031 s. 19.

Ont i klövarna - kors ritas med kniv.

Medelplana, Vgl.

IFGH 4153 s. 20.

J. F. G. H.

Acc: 4171

Husdjurens sjukdomar

Drängsred, Kl.

Bensjuka ja° korna, om man far in hæft,
innan det regnat po° det — s. ?.

Bensjuka hos soin kallas ol-kross shires. s. ?.

Benhälta hos svin - benmjöl botar.

Fjärås, Hall.

IFGH 4188 s. 50.

Ont i benen - svinen få tugga på rönnpinnar.

Ekeskog, Vgl.

IFGH 4392 s. 25.

Lera på hästens hovar orsakar sår - urin botar.

Södra Ny, Värml.

IFGH 4399 s. 48.

Benskador på kreatur förorsakas om man krossar
djurben annandag jul.

Vättlösa, Vgl.

IFGH 4486 s. 29.

J. F. G. H.

Acc: 4540

Husdjurens sjukdomar

Förlanda, Kl.

Läiskrockna treatar votades. s. 19.

~~Nösta droppet - vot.~~ s. 19.

Rödsjuka vot. s. 19.

Knäppa hos häst = spatt. Botemedel.

Finnerödja, Vgl.

IFGH 4613 s. 19.

Bensjukdom hos ko - skära upp en torva och placera
den på en stör.

Ödsmål, Bl.

IFGH 4720 s. 12.

"Lårskrena" ben - hur man botade det.

Örby, Vgl.

IFGH 4784 s. 2, 3.

Ont i benen - ge in benmjöl.

Kville, Bhl.

IFGH 4868 s. 43.

Ont i benen - benmjöl.

Svenneby, Bl.

IFGH 4874 s. 14, 18.

Klövträng.

Svenneby, Bl.

IFGH 4874 s. 15.

Lerälta hos häst - urin på det.

Svenneby, Blh.

IFGH 4874 s. 17.

Hovträng.

Slöta, Vgl.

IFGH 5067 s. 15.

Spatten - benont.

Slöta, Vgl.

IFGH 5067 s. 15.

Höftning - ont i benet.

Vessige, Hall.

IFGH 5177 s. 15.

Ont i foten - skära loss en torva o.s.v.

Landvetter, Vgl.

IFGH 5320 s. 27.

"Bli lönneskrene" (gick och drog ena benet) - bot.

Södra Ny, Värml.

IFGH 5329 s. 7.

Onda ben - blysocker och alun på.

Tegneby, Bl.

IFGH 5358 s. 12.

Spatt - hästen blev stelbent - det var inget att
göra åt.

Kila, Värml.

IFGH 5425 s. 1.

Spatt - smörja med linolja.

Torp, Dls.

IFGH 5527 s. 12.

Ont i benen - bot.

Foss, Bl.

IFGH 5540 s. 1.

Spatt (stelhet i benen) - gnida hästen med saltlake

Grums, Värml.

IFGH 5558 s. 23.

Bensjuka hos svin - arkebialvatten m. m. botar.

Västergötland.

IFGH 5831 s. 8.

Blodspott i hasen - bot.

Älvsered, Vgl.

IFGH 5917 s. 20.

Strålsvamp - sjukdom i hoven.

Sjötofta, Vgl.

IFGH 5920 s. 10.

Mugg - i fötter och ben.

Sjötofta, Vgl.

IFGH 5920 s. 10.

Spatt.

Sjötofta, Vgl.

IFGH 5920 s. 12, 13.

Klövhälta.

Björketorp, Vgl.

IFGH 6009 s. 28.

Klövhälta.

Tranemo, Vgl.

IFGH 6057 s. 35.

Spatt - hästarna svullna i hasera, av överansträngning och köld.

Vist, Vgl.

IFGH 6101 s. 10.

Spatt - arsenik piggar upp.

Gällared, Hall.

IFGH 6104 s. 15.

Hovröta.

Hovtrång - bot.

Toarp, Dls.

IFGH 6135 s. 1. 2.

Benskador.

Torp, Dls.

IFGH 6135 s. 3.